

Uchwała Nr V/297/2017
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 7 grudnia 2017 roku

w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki
długoterminowej zaciąganej przez Gminę Tomaszów Mazowiecki

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki - przewodniczący
2. Roman Drozdowski - członek
3. Krzysztof Kozik - członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty pożyczki długoterminowej zaciąganej przez Gminę Tomaszów Mazowiecki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do kwoty 4.219.000,00 zł (słownie: cztery miliony dwieście dziewiętnaście tysięcy złotych zero groszy) z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu, w związku z realizacją inwestycji dofinansowanej z POIiŚ na lata 2014-2020 pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki” – etap I, przy założeniu pełnej realizacji wielkości ustalonych przez Gminę Tomaszów Mazowiecki w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Uzasadnienie

W dniu 28 listopada 2017 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 23 listopada 2017 roku, znak: RF.3022.4.2017 o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty planowanej do zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetowego Gminy Tomaszów Mazowiecki, w związku z realizacją zadania pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki” etap I.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na podstawie uchwał nr V/176/2017 oraz V/177/2017 z dnia 26 września 2017 roku zaopiniował możliwość spłaty

długoterminowych pożyczek, przy uwzględnieniu założeń wynikających z uchwał Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 1 września 2017 roku nr XLV/263/17, XLV/264/17 w sprawie zaciągnięcia pożyczek w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Natomiast uchwałą nr XLVIII/278/17 z dnia 22 listopada 2017 roku Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki uchylili wyżej wskazane uchwały, a następnie postanowiła zaciągnąć pożyczkę w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do kwoty 4.219.000,00 zł. W związku z powyższym zgodnie z wnioskiem Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki o wydanie opinii o możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki, Skład Orzekający postanowił wydać stosowną opinię.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr XXXVI/193/16 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2017 rok, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XXXVI/192/16 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2017-2027, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XLVIII/278/17 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 22 listopada 2017 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na zadanie inwestycyjne pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki” – etap I.

Uchwałą nr XLVIII/278/17 z dnia 22 listopada 2017 roku Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki postanowiła zaciągnąć pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetowego Gminy Tomaszów Mazowiecki, w związku z realizacją inwestycji dofinansowanej z POiŚ na lata 2014-2020 pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki” – etap I do kwoty 4.219.000,00 zł, z tego: w roku 2017 do kwoty 815.000,00 zł oraz w roku 2018 do kwoty 3.404.000,00 zł. W niniejszej uchwale wskazano, że zaciągana pożyczka zostanie spłacona w latach 2019-2028 z dochodów uzyskanych z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (dział 756, rozdział 75621, § 0010). Nadto upoważniono Wójta Gminy do podjęcia czynności formalno-prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki o zaciągnięciu pożyczki oraz złożenia stosownego oświadczenia woli w imieniu Gminy. Jednocześnie Rada Gminy

Tomaszów Mazowiecki postanowiła, że tracą moc uchwały nr XLV/263/17, XLV/264/17 z dnia 1 września 2017 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi odpowiednio do kwoty 360.000,00 zł oraz 455.000,00 zł.

Działaniem swym Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, bowiem zaciągana pożyczka mieści się w ustalonym przez Radę Gminy Tomaszów Mazowiecki limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie planowanego deficytu budżetowego i spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki wynika, że dług na koniec roku 2017, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 15.911.212,87 zł (piętnaście milionów dziewięćset jednaście tysięcy dwieście dwanaście złotych osiemdziesiąt siedem groszy), a zatem kształtować się będzie na poziomie 32,65% planowanych dochodów budżetu ogółem.

Podkreślić należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążenia budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki (*ze zmianami dokonanyymi do dnia 22 listopada 2017 roku*), w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2017-2028, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 uprzednio opisanej ustawy. W latach 2017-2028 relacja dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia do wskaźnika planowanej kwoty spłaty zadłużenia przedstawia się następująco: w roku 2017 - 13,68% (według wykonania 2016 roku 16,90%)/3,54%, w roku 2018 - 14,30%/4,53%, w roku 2019 - 11,77%/6,64%, w roku 2020 - 9,25%/4,34%, w roku 2021 - 10,38%/7,44%, w roku 2022 - 12,12%/6,90%, w roku 2023 - 13,86%/6,49%, w roku 2024 - 15,16%/7,19%, w roku 2025

- 15,98%/7,41%, w roku 2026 - 16,65%/7,11%, w roku 2027 - 17,20%/6,75%, w roku 2028 – 17,67%/4,02%.

Odnotować należy, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki przyjęto założenie, że w roku 2017 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Gminy Tomaszów Mazowiecki wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych oraz przychodów zwrotnych, tj. kredytów i pożyczek. W latach 2018-2019 spłata tychże zobowiązań nastąpi z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Natomiast w roku 2020 Gmina planuje, że spłata długu nastąpi z nadwyżki dochodów nad wydatkami budżetowymi (*nadwyżki budżetowej*, która de facto powstanie z nadwyżki operacyjnej tj. nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi) oraz przychodów zwrotnych. Począwszy od roku 2021 planuje się, że spłata zobowiązań zaliczanych do długu będzie sfinansowana z nadwyżki budżetowej.

Skład Orzekający pragnie podkreślić, że wskazane wyżej wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji przez Gminę Tomaszów Mazowiecki zarówno dochodów bieżących, jak i majątkowych, utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych, co wymaga bardzo konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.